

BIJLAGE 2: DEFINITIES Postoperatieve wondinfecties
Module incidentie surveillance Postoperatieve wondinfecties
PREZIES – versie: 2016

Documentversie: 1.0

Samenvatting van wijzigingen

De volgende wijzigingen zijn doorgevoerd ten opzichte van de definitieset 2015

Sectie 2.1:

Toevoeging in 'POWI bij MAMMA-ingrepen': Voor de 'geen onderscheid' infecties geldt een follow-up duur van 90 dagen.

Sectie 2.1.2, sectie 2.1.3, sectie 2.2.2 en bijlage A:

Vanaf 2016 wordt de follow-up duur van 30 of 90 dagen in de POWI incidentie surveillance niet meer bepaald door de aanwezigheid van een implantaat van niet-humane oorsprong, maar is een standaard follow-up duur vastgesteld per indicatoroperatie.

Let op: Deze wijziging in de definities geldt **niet** voor POWI's geregistreerd in het kader van het prevalentieonderzoek. In het prevalentieonderzoek blijft de follow-up duur voor alle operaties bepaald worden door de aan- of afwezigheid van een implantaat van niet-humane oorsprong.

Inhoudsopgave

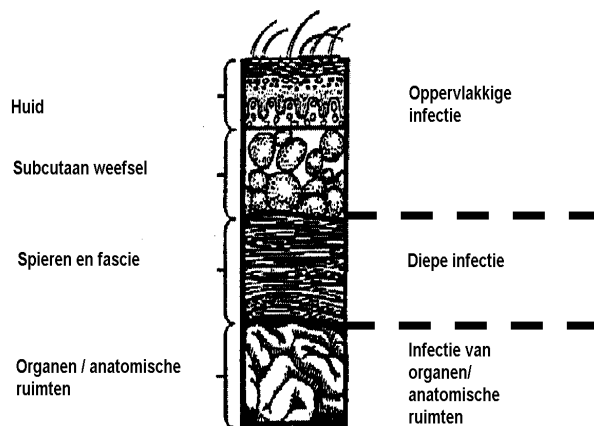
1	POSTOPERATIEVE INFECTIES VAN HET OPERATIEGEBIED	4
1.1	POSTOPERATIEVE WONDINFECTIE	5
1.2	POSTOPERATIEVE WONDINFECTIE NA VAGINALE INGREPEN	7
7.4	MEDIASTINITIS	8
	BIJLAGE A. FOLLOW-UP DUUR BIJ WONDINFECTIES	9

1 Postoperatieve infecties van het operatiegebied

Postoperatieve infecties van het operatiegebied worden onderverdeeld in:

- oppervlakkige postoperatieve wondinfectie;
- diepe postoperatieve wondinfectie;
- infectie van organen of anatomische ruimten die geopend zijn of waarmee gemanipuleerd is tijdens de operatie (zie figuur 1);
- postoperatieve wondinfectie na vaginale ingrepen.

Figuur 1 Indeling van postoperatieve infecties van het operatiegebied en relatie tot anatomische structuren

In 1992 zijn de oorspronkelijke criteria van postoperatieve wondinfecties door de CDC aangepast, om ze in de praktijk beter bruikbaar te maken. De naam "postoperatieve wondinfectie" werd gewijzigd in "postoperatieve infectie van het operatiegebied". De term "wond" verviel, omdat in de chirurgische terminologie deze alleen betrekking heeft op de incisie. In Nederland is de nieuwe invulling van de definitie overgenomen, maar wordt de "oude" term "postoperatieve wondinfecties" gehandhaafd.

Systemische infecties en infectieuze complicaties op afstand worden als chirurgische infecties bij de patiënt beschouwd, maar vallen niet onder de postoperatieve infecties van het operatiegebied, omdat ze niet het operatiegebied betreffen. Een voorbeeld hiervan is een pneumonie na een cholecystectomie. Uitzondering hierop is de sepsis die ontstaat tengevolge van een postoperatieve infectie van het operatiegebied.

Ter verduidelijking van de definities is binnen het PREZIES-netwerk afgesproken dat bij kweekafname van wondvocht alleen een postoperatieve wondinfectie kan worden geregistreerd als er ook sprake is van tenminste één van de volgende klinische symptomen: pijn of gevoeligheid, lokale zwelling, roodheid of warmte. Door deze toevoeging wordt voorkomen dat een positieve kweek van steriel afgenomen materiaal, ook zonder de aanwezigheid van klinische verschijnselen van een postoperatieve wondinfectie, wordt geregistreerd als infectie. De diagnose gesteld door de chirurg of behandelend arts alleen is niet voldoende om een postoperatieve wondinfectie vast te stellen.

De volgende infecties gelden **niet** als oppervlakkige infecties van het operatiegebied;

- ontstekingen rond hechtingen (geringe ontstekingsverschijnselen en afscheiding die zich beperken tot de plaats waar de hechting de huid binnendringt); deze infectie wordt als huidinfectie geregistreerd;
- geïnfecteerde brandwonden.

1.1 Postoperatieve wondinfectie

Registratie-instructies

- Indien een oppervlakkige POWI wordt geregistreerd, wordt de surveillance gedurende de follow-up periode voortgezet om te zien of er een diepe POWI ontstaat.
- Infecties die zowel oppervlakkig als diep zijn, worden als diepe POWI geclassificeerd.
- Een infectie van organen of anatomische ruimten, inclusief een mediastinitis (zie definitie 7.4) na cardiochirurgie, wordt in het PREZIES netwerk als diepe POWI geregistreerd.
- Diepe POWI bij COLON-ingrepen:
Indien na colonresectie een **naadlekkage of darmperforatie** optreedt, mag een diepe POWI alleen worden vastgesteld wanneer er sprake is van **pus, of wanneer er sprake is van een abces of een ander teken van infectie bij observatie, heroperatie, histopathologisch of radiologisch onderzoek** (zie FAQ). Dit wijkt dus af van diepe POWIs bij andere ingrepen.
- POWI bij MAMMA-ingrepen:
Na MAMMA-ingrepen zonder implantaat wordt een POWI geregistreerd zonder onderscheid te maken tussen een oppervlakkige of diepe wondinfectie. Voor deze 'geen onderscheid' infecties geldt een follow-up duur van 90 dagen. Bij mamma-ingrepen met implantaat blijft het verplicht om onderscheid te maken tussen oppervlakkige en diepe POWIs.
- POWI bij vaginale ingrepen:
Voor POWIs na vaginale ingrepen gelden binnen het PREZIES-netwerk aparte criteria (zie definitie 2.2).

2.1.1 Oppervlakkige wondinfectie

de infectie betreft de huid of het sub-cutaan weefsel van de incisie

én

ontstaat binnen 30 dagen na de operatie

én

er is sprake van één van de volgende bevindingen:

- pus uit de incisie;
of
- één van de volgende klinische verschijnselen:
 - pijn of gevoeligheid
 - lokale zwelling
 - roodheid
 - warmte

én

een positieve kweek van aseptisch afgenomen wondvocht of weefsel van de oppervlakkige incisie;

of

- één van de volgende klinische verschijnselen:
 - pijn of gevoeligheid
 - lokale zwelling
 - roodheid

- warmte

én

de chirurg opent de wond en de wondkweek is positief of niet gekweekt.

2.1.2 Diepe postoperatieve wondinfectie:

de infectie betreft het diepliggende weefsel van de incisie (fascie of spier)

én

ontstaat binnen 30 of 90 dagen na de operatie (zie indeling van operaties in bijlage A)

én

er is sprake van één van de volgende bevindingen:

- pus uit de diepe incisie;

of

- abces of ander teken van infectie bij observatie, heroperatie, histopathologisch of radiologisch onderzoek;

of

- tenminste één van de volgende klinische verschijnselen:

- pijn of gevoeligheid

- lokale zwelling

- roodheid

- warmte

- koorts > 38 °C

én

spontane wonddehiscentie of wond geopend door de chirurg en de wondkweek is positief of niet gekweekt.

NB:

Niet van toepassing bij colonresectie gevolgd door naadlekkage of perforatie (zie registratie-instructie)

2.1.3 Voor een infectie van organen of anatomische ruimte, moet er sprake zijn van:

de infectie betreft een deel van de anatomische structuur (buiten de incisie) die geopend is of waarmee gemanipuleerd is tijdens een operatie

én

ontstaat binnen 30 of 90 dagen na de operatie (zie indeling van operaties in bijlage A)

én

er is sprake van één van de volgende bevindingen:

- pus uit de drain;

of

- abces of ander teken van infectie bij observatie, heroperatie, histopathologisch of radiologisch onderzoek;

of

- positieve kweek van wondvocht of weefsel.

NB:

Niet van toepassing bij colonresectie gevolgd door naadlekkage of perforatie (zie registratie-instructie)

1.2 Postoperatieve wondinfectie na vaginale ingrepen

Voor POWI na vaginale ingrepen zijn de definities voor het PREZIES-netwerk nader gespecificeerd in overleg met de Nederlandse Vereniging voor Obstetrie en Gynaecologie (juni, 2013).

2.2.1 Oppervlakkige postoperatieve wondinfectie

de infectie betreft het vaginaal epitheel of oppervlakkige lagen van de vaginawand
én

ontstaat binnen 30 dagen na de operatie

én

er is sprake van één van de volgende bevindingen:

- pus uit de vagina bij uitwendige observatie;
of
 - aanhoudende pijnklachten in het operatiegebied
én
bij speculumonderzoek aanwezigheid van abnormaal wondbeslag of abnormale roodheid, of abnormale fluor al of niet na manipulatie.

2.2.2 Diepe postoperatieve wondinfectie

de infectie betreft dieperliggend weefsel van de vagina, of de uterus, of de buik(holte)
én

ontstaat binnen 30 dagen na de operatie

én

er is sprake van één van de volgende bevindingen:

- aanhoudende pijnklachten in het operatiegebied of aanwezigheid van koorts > 38°C (zonder andere aanwijsbare oorzaak)
én
tekenen van infectie bij gynaecologisch of gericht onderzoek;
of
- abces (inclusief topabces)
of
- andere teken van infectie bij echoscopisch of radiologisch onderzoek, bij exploratie / heroperatie;
of
- geïnfecteerd hematoom;
of
- pusafvloed na manipulatie bij vaginaal toucher.

7.4 Mediastinitis

Mediastinitis moet voldoen aan één van de volgende criteria:

- positieve kweek van weefsel of vocht uit het mediastinum, verkregen via punctie of operatie;
- mediastinitis vastgesteld tijdens operatie of bij histopathologisch onderzoek;
- één van de volgende verschijnselen:
 - koorts (>38°C);
 - pijn op de borst;
 - instabiel sternum.

én

bovendien één of meer van de volgende bevindingen:

- purulente afscheiding uit het mediastinale gebied;
- positieve bloedkweek of positieve kweek van vocht uit het mediastinale gebied;
- verwijding van het mediastinum, vastgesteld bij radiologisch onderzoek.

Een patiënt <12 maanden oud met één van de volgende verschijnselen:

- koorts (>38°C);
- hypothermie (<37°C);
- apneu;
- bradycardie;
- instabiel sternum .

én

bovendien één of meer van de volgende bevindingen:

- purulente afscheiding uit het mediastinale gebied;
- positieve bloedkweek of positieve kweek van vocht uit het mediastinale gebied;
- verwijding van het mediastinum, vastgesteld bij radiologisch onderzoek.

<p>Registratie-instructie: Indien een mediastinitis wordt vastgesteld na cardiothoracale chirurgie dan registreren als een diepe postoperatieve wondinfectie.</p>
--

Bijlage A. Follow-up duur bij wondinfecties

Module: Incidentie surveillance POWI

Specialisme	Code	Omschrijving	Follow-up duur
Cardiochirurgie	BYPASS	Geïsoleerde coronaire bypass-graft	90
	KLEPOP	Geïsoleerde aortaklepchirurgie (inclusief Bentall-procedures) via sternum - open procedure	90
	KLEPGS	Geïsoleerde aortaklepchirurgie, TAVI (Trans Aortic Valve Implantation) - gesloten procedure	90
	BYPKLP	Combinatie bypass/klepchirurgie	90
	PACICD	Implantatie van pacemaker of ICD	90
Algemene chirurgie	MAMABL	Mamma ablatio	90
	MAMLUM	Mamma lumpectomie	90
	COREOP	Colonresectie - rechter colon - open procedure (= ileocecaalresectie en hemicolectomie rechts)	30
	COREGS	Colonresectie - rechter colon - gesloten procedure (= ileocecaalresectie en hemicolectomie rechts)	30
	COLIOP	Colonresectie - linker colon - open procedure (= transversumresectie en hemicolectomie links)	30
	COLIGS	Colonresectie - linker colon - gesloten procedure (= transversumresectie en hemicolectomie links)	30
	SIGMOP	Colonresectie - sigmoid - open procedure	30
	SIGMGS	Colonresectie - sigmoid - gesloten procedure	30
	LOWAOP	Colonresectie - (low) anterior - open procedure	30
	LOWAGS	Colonresectie - (low) anterior - gesloten procedure	30
	CHOLOP	Cholecystectomie - open procedure	30
	CHOLGS	Cholecystectomie - gesloten procedure	30
	APPEOP	Appendectomie - open procedure	30
	APPEGS	Appendectomie - gesloten procedure	30
Vaatchirurgie	RCAOOP	Reconstructie aorta-iliacaal - open procedure	90
	RCAOEN	Reconstructie aorta-iliacaal - endovasculair	90
	BLVBUI	Overige bloedvaten in de buik	90
	FEMBYP	Femoro-popliteale bypass of femoro-crurale bypass, open procedure	90
	DESFEM	Desobstructie van de a. femoralis communis met patch, open procedure	90
	Orthopedie	HEUPPR	Primaire totale heupprothese, vervanging femurkop en acetabulum
KOPHAL		Primaire vervanging femurkop (= kophalsprothese)	90
KNIEPR		Primaire totale knieprothese, vervanging femur en tibia	90
Gynaecologie	ABDUTE	Abdominale uterusextirpatie, met of zonder verwijderen eierstokken en eileiders, open procedure	30
	VALUTE	Vaginale uterusextirpatie, met of zonder prolaps	30
	LAPUTE	Laparoscopische uterusextirpatie (incl LAVH, laparoscopically assisted vaginal hysterectomy)	30
	SECTIO	Sectio caesarea	30
Neurologie	LAMINE	Laminectomie	30
Plastische of cosmetische chirurgie	BORSTZ	Primaire borstvergroting zonder borstlift (geen reconstructies)	90
	BORSTM	Primaire borstvergroting met borstlift (geen reconstructies)	90

Module: Prevalentieonderzoek zorginfecties

Omschrijving	Follow-up duur
Ingrepen waarbij geen implantaat van niet-humane oorsprong is ingebracht	30
Ingrepen waarbij wel een implantaat van niet-humane oorsprong is ingebracht	90